

SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ PARTNERIŲ PATEIKTŲ PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ PRIEMONĖS NR. 04.2.1-LVPA-K-836 „ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI PRAMONEI LT+“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PROJEKTO VERTINIMAS

Eil. Nr.	Punkto numeris	Pateiktos pastabos ir pasiūlymai	Pasiūlymų ir pastabų vertinimai bei Ūkio ministerijos komentarai
Biovela Group			
1.	2 priedas	<p>Apraše naudos/kokybės balai yra sudėlioti konkurencijai tarp MVĮ ir didelių įmonių nelygiomis sąlygomis. Jeigu priemonė globaliai yra skirta mažinti tradicinių energijos gamybos šaltinių suvartojimą, juos pakeičiant atsinaujinančiais šaltiniais, tai mano nuomone, reikia pradėti žiūrėti kas daugiausiai suvartoja tų tradicinių energijos šaltinių.</p> <p>Dabar priemonė orientuota į didesnio paramos gavėjų skaičiaus rėmimą. Kur sąlygos palankesnės MVĮ, suvartojančioms nedaug energijos ir turinčias sąlyginai nedideles apyvartas.</p> <p>Tokiu atveju tokios MVĮ gauna didžiausius balus už:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) santykį tarp energijos, kurią planuojama gauti įdiegus atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius gamybos pajėgumus ir bendro pareiškėjo energijos sąnaudų balanso; nes tas bendras jų balansas bus mažas. 2) santykį tarp prašomos paramos intensyvumo ir didžiausio pagal Priemonę pareiškėjui leistino paramos intensyvumo; <p>Rezultate galime turėti 250 paremtų Lietuvos MVĮ, kurių sumažinta tradicinių išteklių gamybos dalis (250 įmonių po 100 KW = 25 MW) prilygs 25-kių didelių pramonės įmonių galimiems projektams (25 įmonės po 1MW = 25 MW).</p> <p>Viskas būtų logiška, jeigu visos įmonės konkuruotų vienodomis sąlygomis. Tačiau:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) MVĮ gamybos ir suvartojimo apimtys yra sąlyginai nedidelės 2) Tokioms MVĮ suvartojimo apimtims reikia sąlyginai nedidelių atsinaujinančių išteklių galingumų geresniam santykiui bendrame energijos balanse; 3) Pasididinti balus už sumažintą intensyvumą, kai finansuojama 70-80 proc. tinkamų išlaidų MVĮ, irgi yra daug paprasčiau nei didelei įmonei investuojant į didesnę gamybą užtikrinančius sprendimus, kurie kainuoja daug brangiau; 	<p>Atsižvelgta dalinai.</p> <p>Specialieji ir prioritetiniai projektų atrankos kriterijai patvirtinti 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komiteto 2016 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 44P-11.1 (13), todėl jų keisti nėra galimybės.</p> <p>Tačiau numatoma paskelbti du kvietimus teikti paraiškas finansavimui gauti pagal priemonę Nr. 04.2.1-LVPA-K-836 „Atsinaujinantys energijos ištekliai pramonei LT+“. Pirmajam kvietimui – labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms – numatoma skirti iki 5 000 000 Eur (penkių milijonų eurų), antrajam kvietimui – didelėms įmonėms – numatoma skirti iki 5 000 000 Eur (penkių milijonų eurų). Jeigu paskelbus kvietimus pagal teigiamai įvertintas paraiškas prašoma skirti finansavimo lėšų suma yra didesnė negu kvietimui skirta lėšų suma, įgyvendinančioji institucija gali teikti pasiūlymą Ministerijai dėl kvietime numatytos finansavimo sumos padidinimo. Ministerijai pritarus kvietimo suma gali būti padidinta, trūkstamą lėšų sumą paimant iš kitam kvietimui numatytos ir nepanaudotos lėšų sumos. Priimdama sprendimą dėl</p>

		<p>Taip, bendrame Lietuvos kontekste 250 MVI įmonių parodys tokių tradicinių išteklių vartojimo mažėjimą, kaip parodytų 25 didelės įmonės. Kalbame tik apie finansavimo sąlygose įtvirtinamą konkuravimo nelygybę.</p> <p>Siūlomas sprendimas – atskirti finansavimo krepšelius konkurencijai tarp MVI įmonių ir konkurencijai tarp didelių įmonių. Tokiu atveju galėsime sakyti, kad rungtis lygiaverčiai varžovai, kurių naudos/kokybės balų vertinimo tvarka nediskriminuoja.</p>	<p>projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame Aprašo punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.</p>
Uždaroji akcinė bendrovė „Rūta“			
2.	33.	<p>Šiame apraše, kaip ir praėjusiame yra nurodyta: mažiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 50 000 Eur (penkiasdešimt tūkstančių eurų). Jei projekto intensyvumas vidutinei įmonei yra 70 proc., tai minimalus projekto biudžetas turi būti apie 71 500,00 Eur. Mes esame atlikę energijos vartojimo auditą ir jame siūlomų priemonių (kurias būtų galima diegtis per šią priemonę) įdiegimui nereikalinga tokia didelė suma.</p> <p>Tad siūlymas būtų panaikinti nurodytą mažiausią projektui galimą skirti finansavimo sumą.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Planuojama sumažinti mažiausią projektui galimą skirti finansavimo sumą iki 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų).</p>
Birutė Andruškaitė			
3.	13.	<p>Pagal dabar esantį Aprašą, III-iame skyriuje, nurodant tinkamus pareiškėjus atsiranda spraga: 2."Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289), 3 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus, Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2–5 dalyse ir 41 straipsnyje nustatytus apribojimus.</p> <p>Vadovaujantis Bendrosios išimties reglamentu, atsiranda interpretacijos spraga, kad pvz., Žuvies apdirbimo sektorius gali dalyvauti projekte, jeigu diegia inovacijas. Šį aspektą paremia informacija iš "Oslo vadovo", kad inovatyvūs žalios energijos sprendimai (pvz., itin kokybiški saulės energijos sprendimai) yra inovacija. Tačiau iš LVPA (Lietuvos Verslo Paramos Agentūra) buvo gautas atsakymas, kad Atsinaujinantys energijos išteklių sprendimai nėra inovacija ir išimtimi vadovautis negalima, tačiau nenurodoma, kada galima ir</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal priemonę valstybės pagalba teikiama vadovaujantis 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) 41 straipsnio nuostatomis. Projektų finansavimo sąlygų aprašo 13 punktą numato, kad "<i>finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu</i></p>

		<p>kada negalima vadovautis šia išimtimi.</p> <p>Remiantis šiais punktais, norėčiau prisidėti prie Priemonės Aprašo kokybės gerinimo ir pasiūlyti:</p> <p>a) taikyti išimties galimybę Žuvies apdirbimo sektoriui ir traktuoti AEI kaip inovaciją, galimai nustatant tam tikrus reikalavimus (pvz. nurodant AEI sektorius: saulės ir vėjo energiją).</p> <p>b) suteikti galimybę paramą gauti daugiau įmonių sektoriuose, kurie iki šiol nebuvo tinkami, atskiriant AEI projektą nuo gamybos srities, kadangi Priemonės idėja yra mažinti CO2, skatinti ekologiškumą, tačiau tokie sektoriai kaip Žuvies produktų gamyba, mėsos produktų gamyba yra eliminuojami, nors kitos priemonės šiuo metu nėra aktyvios ir šios pramonės šakos diskriminuojamos dėl galimybės prisidėti prie energetinės nepriklausomybės, ekologiškumo skatinimo.</p>	<p><i>susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289), 3 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus, Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2–5 dalyse ir 41 straipsnyje nustatytus apribojimus.”</i></p> <p>Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtis <i>inovacijų pagalbai MVĮ</i> taikoma reglamento 28 straipsniui.</p>
		<p>Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija; UAB “Lietpak”</p>	
4.	9.	<p>„9. Priemonės tikslas – sumažinti energijos vartojimo intensyvumą pramonės įmonėse, didinant AEI gamybą ir vartojimą.“</p> <p>Atsižvelgus į aplinkybę, jog elektros perdavimo ir skirstymo kokybės gerinimas yra tiesiogiai susijęs su energijos vartojimo intensyvumu bei energijos efektyvumu, siūlome pakeisti aprašo 9 punktą numatant, jog:</p> <p>„9. Priemonės tikslas – sumažinti energijos vartojimo intensyvumą pramonės įmonėse, didinant AEI gamybą ir vartojimą bei elektros perdavimo ir skirstymo kokybę.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pasiūlymas neatitinka 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.2.1 konkrečiau uždavinio „Sumažinti energijos vartojimo intensyvumą pramonės įmonėse“ veiklos „AIE panaudojimas pramonės įmonėse. Pagal šią veiklą numatoma finansuoti AIE naudojančių energijos gamybos pajėgumų įrengimą, naujų AIE efektyvesnio panaudojimo technologijų kūrimą ir diegimą pramonės įmonėse, siekiant naudoti energiją pačių įmonių vidiniams poreikiams tenkinti, sudarant galimybę perteklinę energiją tiekti kitoms pramonės įmonėms ar perduoti į centralizuotus energetinius tinklus” ir siekiamo pokyčio. Taip pat pateiktas pasiūlymas prieštarauja Partnerystės</p>

			sutartyje nustatytoms takoskyroms su Energetikos ministerijos veiklomis.
5.	10.	<p>„10. Pagal Aprašą remiama veikla – AEI naudojančių energijos gamybos pajėgumų įrengimas, naujų AEI efektyvesnio panaudojimo technologijų kūrimas ir diegimas pramonės įmonėse, siekiant naudoti energiją pačių įmonių vidiniams poreikiams tenkinti bei sudarant galimybę perteklinę energiją tiekti kitoms pramonės įmonėms ar perduoti į centralizuotus energetinius tinklus.“</p> <p>Atsižvelgus į aplinkybę, jog elektros perdavimo ir skirstymo kokybės gerinimas yra tiesiogiai susijęs su AEI dalimi galutiniame energijos suvartojime bei energijos efektyvumu, siūlome pakeisti aprašo 10 punktą numatant, jog:</p> <p>„10. Pagal Aprašą remiama veikla – AEI naudojančių energijos gamybos pajėgumų įrengimas, elektros perdavimo ir skirstymo kokybės gerinimas, naujų AEI efektyvesnio panaudojimo technologijų kūrimas ir diegimas pramonės įmonėse, siekiant naudoti energiją pačių įmonių vidiniams poreikiams tenkinti, užtikrinti efektyvų energijos vartojimą bei sudarant galimybę perteklinę energiją tiekti kitoms pramonės įmonėms ar perduoti į centralizuotus energetinius tinklus.“</p>	Neatsižvelgta. Paaiškinimas 4 punkte.
6.	25.3.	<p>„25.3. produkto stebėsenos rodiklis „Papildomi atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumai“, kodas P.B.230.“</p> <p>Siūlome numatyti, jog viena iš alternatyvų 25.3 p. nustatytam produkto stebėsenos rodikliui būtų elektros perdavimo ir skirstymo kokybės gerinimas.</p>	Neatsižvelgta. Paaiškinimas 4 punkte.
7.	34 p. 1 lent.	<p>„Tinkamos finansuoti išlaidos yra papildomos investicinės išlaidos, būtinos AEI gamybai skatinti, ir nustatomos taip: <...>“</p> <p>Siūlome numatyti, jog tinkamomis finansuoti išlaidomis taip pat yra papildomos investicinės išlaidos, būtinos elektros perdavimo ir skirstymo kokybei gerinti.</p>	Neatsižvelgta. Paaiškinimas 4 punkte.
8.	37 p. 2 lent.	<p>„Tinkamos finansuoti išlaidos pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 41 straipsnį yra laikomos papildomos investicinės (įranga ir įrenginiai) išlaidos, būtinos AEI gamybai skatinti ir apskaičiuojamos Aprašo 1 lentelės 1 ir 2 punktuose nurodytais būdais.“</p> <p>Siūlome numatyti, jog tinkamomis finansuoti išlaidomis taip pat yra papildomos investicinės išlaidos, būtinos elektros perdavimo ir skirstymo kokybei gerinti.</p>	Neatsižvelgta. Paaiškinimas 4 punkte.

9.	2 priedas	<p>Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelės 1 kriterijus „Energijos, kurią numatoma gauti iš planuojamų įdiegti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių energijos gamybos pajėgumų, dalis bendrame pareiškėjo energijos sąnaudų balanse.“</p> <p>Kriterijaus aprašymas pildytinas nuostatomis dėl elektros perdavimo ir skirstymo kokybės gerinimo į kurį atsižvelgtina vertinant projektus.</p>	Neatsižvelgta. Paaiškinimas 4 punkte.
10.	4 priedas	<p>Paraiškos forma pildytina nuostatomis, susijusiomis elektros perdavimo ir skirstymo kokybės gerinimu. Minėto kokybės gerinimo atveju neturėtų būti privalomas paraiškos nuostatų, susijusių su AEI diegimu, pildymas.</p>	Neatsižvelgta. Paaiškinimas 4 punkte.